

JOSEFINA ŠPAČKOVÁ ČERNOCHOVÁ (1840–1902) - první česká žurnalistka, vlastenkyně

Narodila se 29. ledna 1840 v Podolí č. p. 1 – tedy v rohovém domě místního hostinského Ignáce Špačka a jeho ženy Kateřiny – dcery Josefa Bejhálka (mlynáře s Kozušic). Velmi záhy se rodina přestěhovala do Přerova, kde prožila své dětství a mládí. Později se zde seznámila s přerovským rodákem Josefem Černochem (*1838 +1882), za kterého se v roce 1865 provdala. Také jejím přičiněním se stal později významným moravským redaktorem a vydavatelem. Díky věnu Josefiny si založil vlastní - Olomoucké Noviny, jejichž první číslo vyšlo v roce 1865. Josefina se na nich podílela jako redaktorka a pomáhala i organizačně. Jako buditel národního vědomí se ovšem její manžel dostal do křížku s cenzurou a tiskovým zákonem a byl za pobuřování odsouzen do vězení. Aby se vězení vyhnul, utekl po dohodě s ženou v roce 1869 do německého Berlína. Josefina se ujala vedení celé firmy a redakce (což v té době nebylo běžné), avšak noviny byly úředně zastaveny. Pod vlastním jménem tedy začala vydávat noviny s jiným názvem, a tak dne 20. 3. 1869 vyšlo první číslo Našince. Rodačka z Podolí se tak stala zakladatelkou, vydavatelkou a šéfredaktorkou záhy nejoblíbenějšího deníku na Moravě – Našinec. A navíc, první žurnalistkou a vydavatelkou tisku u nás vůbec. Mimochodem v Olomouci se jí říkalo díky názvu jejího časopisu dobrosrdečně paní „Našincová“.

Kromě žurnalistické práce byla velmi aktivní mezi českými vlastenci a zasahovala do činnosti mnoha českých spolků v Olomouci, jen namátkou: byla členkou Vlasteneckého spolku muzejního a národopisného, Občanské besedy, založila Spolek paní a dívek, jehož byla zvolena starostkou aj.

Dobový tisk o ní psal, že patřila „ku prvním národním křisitelům v době obrození našeho“ a „jako byla buditelkou národní, může se nazvat též průkopnicí snah pro povznešení ženy ve společnosti světa“.

Podolská kronika z roku 1960 ji charakterizuje jako ženu, která organizovala dělnické kulturní slavnosti, divadelní představení, byla doslova matkou českých studentů a všemožně se věnovala vzdělání lidu, hlavně dělnictva.

Zemřela nad ránem 3. ledna 1902 na zápal plic při návštěvě svých známých v Černotíně u Hranic. Ve své závěti darovala 26 000 Kč na dobročinné účely, z čehož 2 000 Kč putovaly Gymnáziu v Uherském Hradišti.

O životě Josefiny Špačkové Černochové si můžete přečíst také v knize od Jiřího Jílka, ze které jsme mj. čerpali: Olšava ví svoje (Kapitola Říkali jí paní Našincová, str. 137-140, dostupné také v knihovně Podolí). Dále jsme vycházeli z kroniky Obce Podolí z r. 1960 a z dalších dostupných zdrojů na internetu.

